

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Факультет економічних наук
Кафедра обліку і аудиту

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Перший проректор

Когляр Ю.В.

“ ” _____ 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОПОДАТКУВАННЯ: МЕТОДОЛОГІЯ, ОРГАНІЗАЦІЯ

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Рівень вищої освіти – третій (освітньо-науковий)
Кваліфікація: Доктор філософії з обліку і оподаткування

Розробник:

Завідувач кафедри розробника:

Гарант освітньо-наукової програми:

Декан факультету економічних наук

Завідувач відділу аспірантури:

Начальник НМВ:

Купчишина О.А.

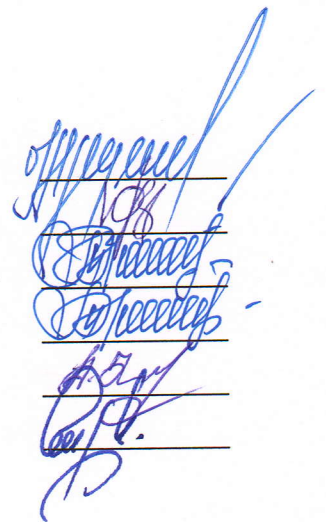
Великий Ю.В.

Белінська С.М.

Белінська С.М.

Ужва А.М.

Шкірчак С.І.

Миколаїв – 2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни
Найменування дисципліни	Оподаткування: методологія, організація
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	071 «Облік і оподаткування»
Освітньо-наукова програма	«Облік і оподаткування»
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Статус дисципліни	нормативна
Курс навчання	2
Навчальний рік	2024-2025 н.р.; 2025-2026 н.р.; 2026-2027
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна форма
	4
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	4 кредити / 120 годин
Структура курсу: – лекції – семінарські заняття (практичні, лабораторні, півгрупові) – годин самостійної роботи студентів	Денна форма
	Всього – 120 годин
	20 годин
	20 годин
	80 годин
Відсоток аудиторного навантаження	33%
Мова викладання	українська
Форма проміжного контролю (якщо є)	-
Форма підсумкового контролю	Екзамен

2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Методологія оподаткування є поєднанням податкової теорії, утворення податкової системи, різних форм податків, методів їх справляння, контролю за їх використанням тощо. В основі оподаткування закладена методологія, тобто теоретичне, науково-практичне та правове обґрунтування суті, поняття податку з одночасним дослідженням податку як економічної категорії та конкретної форми взаємовідносин між суб'єктом та об'єктом оподаткування. Дія загальних економічних законів суспільства, а також законодавча база, яка діє в державі, є базою методології оподаткування.

Головною метою дисципліни “Оподаткування: методологія, організація” є розробка економічного змісту, складу, форм, а також відповідного механізму оподаткування, обчислення та сплати податків та зборів, встановлення відповідних прав і обов'язків платників, відповідальність за порушення цих обов'язків.

Програмні компетенції

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК04 Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері обліку та оподаткування на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК01. Здатність планувати і виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в обліку, аналізі, аудиті та оподаткуванні та дотичних до них міждисциплінарних напрямках.

СК02. Здатність виявляти, формулювати та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.

СК03. Здатність вирішувати комплексні завдання функціонування системи обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування для критичного оцінювання результатів досліджень з урахуванням соціальних, етичних, правових та економічних проблем.

СК04. Здатність проводити емпіричні дослідження для встановлення тенденцій розвитку об'єктів дослідження у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.

СК05. Здатність здійснювати апробацію результатів наукових досліджень, висновків і практичних рекомендацій з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та сприяти їх впровадженню у науковій та практичній сферах.

СК06. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність за фахом.

СК08. Здатність генерувати нові ідеї щодо розвитку теорії та практики обліку, аналізу, аудиту, та оподаткування, аналізувати, оцінювати та прогнозувати відповідні процеси.

Програмні результати навчання (РН)

РН01. Мати концептуальні та методологічні знання з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування і суміжних галузей, а також навички необхідні для проведення наукових і прикладних досліджень, здійснення інновацій на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку.

РН03. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми обліку, аналізу, аудиту, оподаткування державною та іноземною мовами, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

PH07. Застосовувати сучасні способи пошуку, оброблення й аналізу інформації, зокрема, статистичні і економіко-математичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних, інформаційні системи у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту і оподаткування.

PH09. Ідентифікувати наукові та практичні проблеми, здійснювати апробацію результатів наукових досліджень, висновків і практичних рекомендацій з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та сприяти їх впровадженню в науковій та практичній сферах.

PH10. Глибоко розуміти загальні принципи та методи обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері обліку і оподаткування та у викладацькій діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни:

3.1.1. Денна форма навчання

Програма навчальної дисципліни: розподіл годин

	Теми	Лекції	Практичні (семінарські, лабораторні, півгрупові)	Самостійна робота
1.	Тема: 1. Основні засади оподаткування в Україні.	2	2	10
2.	Тема: 2. Методологія дослідження інституційного механізму забезпечення сфери оподаткування в Україні.	2	2	10
3.	Тема 3. Методологія проведення оцінювання інструментів податкової політики.	4	4	10
4.	Тема: 4. Особливості адміністрування податків (зборів) в Україні.	2	2	10
5.	Тема: 5. Податкове консультування як пріоритетний функціональний елемент адміністрування податків.	2	2	10
6.	Тема: 6. Інтегральне оцінювання організації та розвитку системи оподаткування.	2	2	10
7.	Тема: 7. Цифровізація системи податкового адміністрування: національний та іноземний досвід.	6	6	20
	Всього за курсом	20	20	80

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1.1. План лекцій

№	пари	Тема заняття / план
1.	1.	Тема: 1. Основні засади оподаткування в Україні. Методологічні засади оподаткування. Економічна сутність оподаткування. Нормативно-правові засади податкової системи України. Принципи оподаткування в Україні. Види податків (зборів) в Україні. Складові, що визначаються під час встановлення податку (збору).
2.	2	Тема: 2. Методологія дослідження інституційного механізму забезпечення сфери оподаткування в Україні. Науково-обґрунтована концепція інституційного механізму забезпечення сфери оподаткування України. Управлінський вплив на сферу оподаткування в Україні.
3.	3.	Тема 3. Методологія проведення оцінювання інструментів податкової політики. Еталонна податкова система. Цикл оцінювання податкового інструменту. Прогнозне (ex-ante) оцінювання. Ретроспективне (ex-post) оцінювання.
	4.	Тема 3. Методологія проведення оцінювання інструментів податкової політики. Підходи (методи), що використовуються для попереднього оцінювання (ex-ante). Підходи (методи), що використовуються для ретроспективного оцінювання (ex-post).
4.	5.	Тема: 4. Особливості адміністрування податків (зборів) в Україні. Правові взаємовідносини суб'єктів податкового процесу. Податкова звітність та строки сплати податкового

		зобов'язання. Вимоги до підтвердження даних, визначених у податковій звітності. Види перевірок та порядок їх проведення. Відповідальність суб'єктів податкового процесу. Облікові технології в адмініструванні податків.
5.	6.	Тема: 5. Податкове консультування як пріоритетний функціональний елемент адміністрування податків. Теоретичні основи та причини виникнення податкового консультування. Зарубіжний досвід податкового консультування. Роз'яснення податкового законодавства серед платників податків. Робота податкових органів з розгляду звернень платників.
6.	7.	Тема: 6. Інтегральне оцінювання організації та розвитку системи оподаткування. Модель оцінювання податкової достатності бюджетів. Методика інтегрального оцінювання податкової достатності бюджетів.
7.	8.	Тема: 7. Цифровізація системи податкового адміністрування: національний та іноземний досвід. Ключові аспекти цифровізації в контексті податкового адміністрування. Вплив цифрової трансформації на оптимізацію організацію процесів оподаткування.
	9.	Тема: 7. Цифровізація системи податкового адміністрування: національний та іноземний досвід. Аспекти цифрової трансформації в податкових системах інших країн.
	10.	Тема: 7. Цифровізація системи податкового адміністрування: національний та іноземний досвід. Електронний кабінет платника податків. Портал «Дія».

4.1.2. План практичних (семінарських, лабораторних, півгрупових) занять

№	пари	Тема заняття / план
1.	1.	Тема: 1. Основні засади оподаткування в Україні. Методологічні засади оподаткування. Економічна сутність оподаткування. Нормативно-правові засади податкової системи України. Принципи оподаткування в Україні. Види податків (зборів) в Україні. Складові, що визначаються під час встановлення податку (збору).
2.	2	Тема: 2. Методологія дослідження інституційного механізму забезпечення сфери оподаткування в Україні. Науково-обґрунтована концепція інституційного механізму забезпечення сфери оподаткування України. Управлінський вплив на сферу оподаткування в Україні.
3.	3.	Тема 3. Методологія проведення оцінювання інструментів податкової політики. Еталонна податкова система. Цикл оцінювання податкового інструменту. Прогнозне (ex-ante) оцінювання. Ретроспективне (ex-post) оцінювання.
	4.	Тема 3. Методологія проведення оцінювання інструментів податкової політики. Підходи (методи), що використовуються для попереднього оцінювання (ex-ante). Підходи (методи), що використовуються для ретроспективного оцінювання (ex-post).
4.	5.	Тема: 4. Особливості адміністрування податків (зборів) в Україні. Правові взаємовідносини суб'єктів податкового процесу. Податкова звітність та строки сплати податкового зобов'язання. Вимоги до підтвердження даних, визначених у податковій звітності. Види перевірок та порядок їх проведення. Відповідальність суб'єктів податкового процесу. Облікові технології в адмініструванні податків.
5.	6.	Тема: 5. Податкове консультування як пріоритетний функціональний елемент адміністрування податків. Теоретичні основи та причини виникнення податкового консультування. Зарубіжний досвід податкового консультування. Роз'яснення податкового законодавства серед платників податків. Робота податкових органів з розгляду звернень платників.
6.	7.	Тема: 6. Інтегральне оцінювання організації та розвитку системи оподаткування. Модель оцінювання податкової достатності бюджетів. Методика інтегрального оцінювання податкової достатності бюджетів.
7.	8.	Тема: 7. Цифровізація системи податкового адміністрування: національний та іноземний досвід. Ключові аспекти цифровізації в контексті податкового адміністрування. Вплив цифрової трансформації на оптимізацію організацію процесів оподаткування.
	9.	Тема: 7. Цифровізація системи податкового адміністрування: національний та іноземний досвід. Аспекти цифрової трансформації в податкових системах інших країн.
	10.	Тема: 7. Цифровізація системи податкового адміністрування: національний та іноземний досвід. Електронний кабінет платника податків. Портал «Дія».

4.2. Завдання для самостійної та практичної роботи

Самостійна робота аспірантів передбачає засвоєння теоретичного матеріалу, закріплення знань і навичок, отриманих під час аудиторної роботи у таких формах:

- відповіді на питання для самоконтролю;
- розв'язування кейсів для поточного домашнього опрацювання;
- підготовка наукових повідомлень, тез (на українській та англійських мовах).

Контроль знань включає проміжний та підсумковий контроль. Бали до екзамену студенти заробляють виключно на семінарських заняттях (відповіді, доповідь, кейси), самостійну(індивідуальну) роботу (науковий проект), а також участь у науковій конференції (форумі) за бажанням.

4.2.1. Завдання для практичних (самостійних) робіт:

Самостійною роботою передбачено написання тез доповідей.

Обсяг – 1-2 стор.; текст друкувати у редакторі Microsoft Word без нумерації сторінок; формат – А5; шрифт – «Times New Roman»; кегль – 10 pt через один інтервал без ущільнення тексту та переносів; береги – з усіх боків не менше ніж 20 мм; абзацний відступ: 5 знаків (1,25 см).

На початку тез у лівому куті вказується УДК (універсальна десяткова класифікація).

Після УДК в правому куті вказується прізвище та ініціали авторів, місце навчання або роботи, після чого після порожнього рядка з вирівнюванням по центру вказується назва у верхньому регістрі, виділена жирним шрифтом.

Основний текст доповіді вказується після назви та ще одного порожнього рядка. В тексті не повинно бути шрифтових виділень. Рисунки, діаграми, схеми, таблиці мають бути тільки чорного кольору.

Рисунки повинні бути згруповані в один графічний об'єкт; формули слід друкувати за допомогою редактора формул MathType і нумерувати у круглих дужках, наприклад, (2).

Перелік джерел посилання слід навести у відповідності до ДСТУ 8302:2015 кеглем 10 pt. Допускається не більше 5 посилань.

Тези доповідей подаються або українською або англійською мовами.

4.2.2. Підготовка індивідуальної роботи (протягом семестру)

Підготувати реферативний матеріал на актуальну тему з даної дисципліни з елементами наукового дослідження презентувати його.

4.2.3. Приклад КЕЙСА:

4.2.3.1. Базові показники оцінки ефективності податкової політики.

Завдання: На підставі наявних економічних даних необхідно розрахувати податкове навантаження в країні, ефективну ставку податку на доходи фізичних осіб та еластичність податкових надходжень. ВВП у 2020 році – 4194102 млн грн, у 2021 році – 5459574 млн грн.

Податкові надходження у 2020 році склали 851115,64 млн грн, а у 2021 році – 1453804,08 млн грн. Надходження єдиного соціального внеску були зафіксовані у сумі 294381,43 та 349039,072 млн грн відповідно.

До Зведеного бюджету України надійшло податку на доходи фізичних осіб у 2020 році 295 107 млн грн, а у 2021 році – 349 785 млн грн. В той же час сума оподатковуваних доходів фізичних осіб склала 2 677 614 та 3 283 812 млн грн відповідно.

Рішення:

$$\text{ПН} = 1453804,08 * 100 \% / 5459574 = 26,63\%$$

$$\text{ПН} = (1453804,08 + 349039,072) * 100 \% / 5459574 = 33,02\%$$

$$\text{ЕСпдфо} = 349\,785 * 100 \% / 3\,283\,812 = 10,65\%$$

$$\square = (1453804,08 - 851115,64) / 1453804,08 / (5459574 - 4194102) / 5459574 = 1,79$$

4.3. Забезпечення освітнього процесу

Засоби навчання:

- Електронні освітні ресурси (електронні матеріали з курсу, розміщені в базі навчально-контролюючої програми «Moodle» на сайті ЧНУ ім.Петра Могили; ZOOM.

- ТЗН (ноутбук, і т.д.)

Матеріально-технічне та/або інформаційне забезпечення

- Проекційне мультимедійне обладнання (проектор, екран, ноутбук/комп'ютер):

- Доступ до мережі Internet, точка доступу Wi-Fi:

- OS: Windows:

- Програмне забезпечення: MS Word, MS Excel, Zoom, GoogleMeet:

- Система електронного навчання Moodle 3.9.

4.4. Методи навчання

Методи навчання окремої навчальної дисципліни — взаємодії між викладачем і студентами, під час яких відбувається передача та засвоєння знань, умінь і навичок.

Під час занять використовуються наступні методи навчання: за характером подачі (викладення) навчального матеріалу: словесні, наочні та практичні; за логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу: індуктивно-дедукційний, дослідницький, репродуктивний, евристичний, пояснювально-ілюстративний методи.

Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання
РН01. Мати концептуальні та методологічні знання з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування і суміжних галузей, а також навички необхідні для проведення наукових і прикладних досліджень, здійснення інновацій на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку	індуктивно-дедукційний, дослідницький, репродуктивний, евристичний, пояснювально-ілюстративний	Поточний, підсумковий контроль (іспит). Методи оцінювання: метод спостереження за навчально-пізнавальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.
РН03. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми обліку, аналізу, аудиту, оподаткування державною та іноземною мовами, оприлюднювати	індуктивно-дедукційний, дослідницький, репродуктивний, евристичний, пояснювально-ілюстративний	Поточний, підсумковий контроль (іспит). Методи оцінювання: метод спостереження за навчально-пізнавальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях		
РН07. Застосовувати сучасні способи пошуку, оброблення й аналізу інформації, зокрема, статистичні і економіко-математичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних, інформаційні системи у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту і оподаткування	індуктивно-дедукційний, дослідницький, репродуктивний, евристичний, пояснювально-ілюстративний, дискусійні методи, частково-пошуковий метод	Поточний, підсумковий контроль (іспит). Методи оцінювання: метод спостереження за навчально-пізнавальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.
РН09. Ідентифікувати наукові та практичні проблеми, здійснювати апробацію результатів наукових досліджень, висновків і практичних рекомендацій з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та сприяти їх впровадженню в науковій та практичній сферах	індуктивно-дедукційний, дослідницький, репродуктивний, евристичний, пояснювально-ілюстративний, дискусійні методи, частково-пошуковий метод	Поточний, підсумковий контроль (іспит). Методи оцінювання: метод спостереження за навчально-пізнавальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.
РН10. Глибоко розуміти загальні принципи та методи обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері обліку і оподаткування та у викладацькій діяльності	індуктивно-дедукційний, дослідницький, репродуктивний, евристичний, пояснювально-ілюстративний	Поточний, підсумковий контроль (іспит). Методи оцінювання: метод спостереження за навчально-пізнавальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

5. Підсумковий контроль

5.1.1. Перелік питань до екзамену:

1. Види відповідальності за порушення податкових норм.
2. Особливості оподаткування дивідендів нерезидентів.
3. Необхідність і суть оподаткування.
4. Методологічні засади оподаткування.
5. Економічна сутність оподаткування.
6. Нормативно-правові засади податкової системи України.
7. Принципи оподаткування в Україні.
8. Науково-обґрунтована концепція інституційного механізму забезпечення сфери оподаткування Україні.
9. Управлінський впливу на сферу оподаткування в Україні.
10. Еталонна податкова система.
11. Цикл оцінювання податкового інструменту.
12. Прогнозне (ex-ante) оцінювання.
13. Ретроспективне (ex-post) оцінювання.
14. Підходи (методи), що використовуються для попереднього оцінювання (ex-ante).
15. Підходи (методи), що використовуються для ретроспективного оцінювання (ex-post).
16. Облікові технології в адмініструванні податків.
17. Ключові аспекти цифровізації в контексті податкового адміністрування.
18. Вплив цифрової трансформації на оптимізацію організацію процесів оподаткування.
19. Аспекти цифрової трансформації в податкових системах інших країн.

20. Теоретичні основи та причини виникнення податкового консультування.
21. Зарубіжний досвід податкового консультування.
22. Робота податкових органів з розгляду звернень платників.
23. Модель оцінювання податкової достатності бюджетів.
24. Методика інтегрального оцінювання податкової достатності бюджетів.
25. Акцизний податок: суть, призначення, особливості сплати.
26. Види податкових пільг і напрямки їх застосування.
27. Оподаткування неприбуткових установ, організацій.
28. Єдиний податок : особливості обчислення та сплати для СПД.
29. Витрати виробництва й обігу, які включаються до складу витрат.
30. Сучасні теорії податків. Функції податків.
31. Податок на доходи фізичних осіб: суть, порядок обчислення та сплати.
32. Податкова соціальна пільга й податкова знижка із ПДФО.
33. Суть і призначення податку на додану вартість, його роль у податковій системі.
34. Обов'язкові елементи податку.
35. Особливості оподаткування товарообмінних (бартерних) операцій.
36. Податок на землю.
37. Оподаткування прибутку від операцій особливого виду.
38. Подвійне оподаткування: поняття, причини, шляхи усунення.
39. Види непрямих податків, їхні переваги й недоліки.
40. Принципи оподаткування А. Сміта та їх еволюція.
41. Застосування єдиного податку для с/г товаровиробників.
42. Класифікація податків. Ставки податку: поняття, види та характеристика.
43. Оподаткування прибутку підприємств: платники, об'єкт, ставки, податкові періоди.
44. Податок як ціна суспільного блага.
45. Поняття амортизації. Вплив амортизації на об'єкт оподаткування податком на прибуток.
46. Контроль за правильним обчисленням і своєчасною сплатою податків.
47. Об'єкт, база та ставки оподаткування ПДВ.
48. Законодавча та нормативна база функціонування податкової системи України
49. Податок на землю: платники, об'єкти, ставки, пільги.
50. Податок на додану вартість: податкове зобов'язання та податковий кредит.
51. Порядок оподаткування дивідендів резидентів.
52. Поняття податку, його призначення й основні ознаки.
53. Оподаткування доходів фізичних осіб: платники, об'єкти, пільги.
54. Податкова система України: сутність, принципи та особливості формування.
55. Операції, що звільняються від оподаткування ПДВ.
56. Роль ПДВ у формуванні доходів бюджету. Порядок обчислення ПДВ.
57. Економічна суть податків та їхня роль в економічній системі держави.
58. Оподаткування прибутку підприємств: алгоритм обчислення.
59. Оподаткування підакцизних товарів: суть, порядок обчислення та сплати, пільги тощо.
60. Податкова політика держави та її вплив на економіку.
61. Особливості оподаткування доходів, одержаних від здійснення підприємницької діяльності без створення юридичної особи.
62. Податок на прибуток корпорацій: особливості розрахунку та сплати у розвинених країнах.
63. Податок на землю: економічний зміст і загальні засади оподаткування.

64. Роль податків в інтеграційних процесах.
65. Гармонізація податкових систем: загальна характеристика.
66. ПДВ в умовах європейської інтеграції.
67. Прямі податки та необхідність їхньої гармонізації в умовах спільного ринку.
68. Акцизний податок в умовах європейської інтеграції.
69. Єдиний збір на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.
70. Електронний кабінет платника податків.
71. Портал «Дія».
72. Які критерії лежать в основі періодизації становлення та розвитку податків?
73. Чому на другому етапі еволюції оподаткування кількість податків була надто великою?
74. Чим зумовлено перетворення податків на основне джерело доходів бюджету на третьому етапі їх еволюції?
75. Які риси притаманні сучасним податковим системам країн світу?
76. Охарактеризуйте історичні етапи становлення та розвитку служби контролю за оподаткуванням.
77. З чим пов'язано виникнення податкової теорії жертви і теорії колективних потреб?
78. Хто із вчених обґрунтував необхідність державного втручання в економіку, і які виникають можливості податків у регулюванні економіки?
79. В чому принципова різниця між кейнсіанською, некейнсіанською і посткейнсіанською теоріями?
80. Обґрунтуйте, чому кейнсіанська теорія виступає протилежністю класицизму?
81. Які проблеми вирішує теорія оптимального оподаткування?
82. На яких теоріях ґрунтується побудова податкових систем зарубіжних країн, які застосовують методи державного регулювання на практиці?
83. В чому полягає комплексний характер податку?
84. У чому полягає сутність фіскальної та регулюючої функцій податку?
85. Який характер може мати податкове регулювання і в чому це проявляється?
86. Що обумовило необхідність класифікації податків за певними ознаками.

5.1.2. Підсумковий контроль здійснюється шляхом складання екзамену.

Результатом вивчення дисципліни є екзамен для денної форми навчання. Умовою допуску до підсумкового контролю знань є позитивні оцінки з поточного контролю знань. Контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. Максимальну кількість балів, яку може отримати студент протягом семестру становить 60 балів. На екзамені максимальна кількість балів - 40 балів.

Екзаменаційний білет складається з трьох питань, за кожну правильну відповідь студент отримує: перше та друге питання по 12 балів, третє питання 16 балів.

Типовий екзаменаційний білет

Чорноморський національний університет імені Петра Могили

(повне найменування вищого навчального закладу)

Рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий)
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»
Семестр —
Навчальна дисципліна Оподаткування: методологія, організація

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 0

1. Методологічні засади оподаткування?
2. Підходи (методи), що використовуються для попереднього оцінювання (ex-ante)?
3. Електронний кабінет платника податків.

Затверджено на засіданні кафедри обліку і аудиту
Протокол № ____ від „____” _____ 2024 року

Завідувач кафедри обліку і аудиту	_____	<u>Великий Ю.В.</u>
	(підпис)	(прізвище та ініціали)
Екзаменатор	_____	<u>Купчишина О.А.</u>
	(підпис)	(прізвище та ініціали)

4. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

Підсумковий контроль знань здобувачів означає поступове накопичення балів від одного поточного контролю до іншого в кінцевому рахунку отримання загального підсумкового балу. Контроль знань здобувачів протягом одного семестру включає оцінку за роботу на семінарських заняттях (відповіді, доповідь, тести, кейси), самостійну та контрольну роботу, а також участь у студентській конференції (форумі).

№	Вид діяльності (завдання)	Максимальна кількість балів
1.	Відповіді на семінарських заняттях, кейси	4*10=40
2.	Підготовка наукового проекту (протягом семестру) стаття	10
3.	Підготовка наукових повідомлень за заданою тематикою або участь в наукових конференціях (за вибором аспіранта) тези	5
4.	Підготовка доповіді за самостійно обраною тематикою даної дисципліни	5
5.	Екзамен	40
	Разом	100

Поточне оцінювання здійснюється за трьома складовими:

- контроль за виконання завдань (кейси);
- контроль систематичності та активності роботи здобувача протягом семестру;
- контроль індивідуальної роботи.

Якщо аспірант відвідав менше 50 відсотків занять, то систематичність та активність його роботи оцінюється в 0 балів.

Оцінювання завдань. Після виконання програми курсу у визначений термін здійснюється поточний контроль у вигляді індивідуальної роботи. Якщо з об'єктивних причин аспірант не пройшов контроль у визначений термін, то він має право за дозволом деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості. Контроль знань аспірантів здійснюється через проведення написання наукової статті.

10-8 балів – самостійно і творчо вирішені поставлені проблеми, аспірант вміє узагальнювати й систематизувати, робити логічні висновки. Логічна структура змісту навчального матеріалу дисципліни розроблена.

7-5 балів виставляється аспірантам, які проявляють творчу самостійність, виявляють здатність аналізувати факти, що стосуються поставлених проблем. Розроблена логічна структура змісту, зроблено самостійні висновки. Зустрічаються несуттєві недоліки.

4-3 балів відповідають роботі, в якій на належному рівні висвітлюється певна проблема, відсутні судження аспіранта, його висновки та узагальнення. Висвітлення проблеми є неповним.

0-2 бали виставляється аспірантам, які виконали індивідуально-дослідницьке завдання на неналежному рівні: матеріал не відображає проблему дослідження, відсутній логічний виклад.

Оцінювання захисту наукового проекту роботи. Оцінювання індивідуальної роботи (тези, доповіді) здійснюється у межах 5 балів:

Так, 4-5 балів – відповідь належить до високого рівня засвоєння навчального матеріалу, є повною, логічною, аргументованою та доказовою. 3-4 балів виставляється аспірантам, які мають базові знання, знання літературних джерел з навчальної дисципліни, проте студент не може дати їх достатньої критичної оцінки. 2 бали виставляється за відповіді аспірантів, які носять фрагментарний і неповний характер; не завжди є логічними і обґрунтованими, однак присутні власні судження та висновки. 1-0 балів – теоретичні і фактичні знання відтворюються репродуктивно, без осмислення, аналізу. Відповідь не містить елементів власного судження або взагалі відсутня.

- 5 балів – за підготовку наукових повідомлень за заданою тематикою;

- 5 балів – за участь в наукових конференціях, підготовку науково-дослідницьких статей та їх озвучення (за бажанням).

Оцінювання активності під час аудиторних занять. Оцінювання активності під час аудиторних занять здійснюється у межах 40 балів (4 балів*10 практичних занять):

За кожен відповідь студент отримує від 1 до 5 балів.

Усний виступ та виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінки
5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Загальна оцінка за відповідь на питання встановлюється згідно національної шкали та шкали ECTS:

Відповідність рейтингових оцінок у балах за національною шкалою та шкалою ECTS:

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	відмінно
82-89	Добре	B	дуже добре
75-81		C	добре
67-74	Задовільно	D	задовільно
60-66		E	достатньо
35-59	Незадовільно	FX	незадовільно
1-34		F	незадовільно

Оцінка “Відмінно” - **90-100 балів** ставиться за умов, якщо здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти дав лаконічні й ґрунтовні відповіді на всі питання, запропоновані на

залік. Відповідь свідчить, що здобувач вільно володіє всім матеріалом курсу, передбаченим робочою програмою, при тому, він має не розрізненні знання окремих тем курсу, а володіє ним комплексно. Здобувач уміє аргументувати свою відповідь, навести необхідні докази, приклади; аналізувати запропоновані ситуації, посилаючись на джерела інформації. Здобувач розуміє значимість знань з дисципліни для особистого життя та для майбутньої професійної діяльності, підтверджуючи це конкретними прикладами. Під час відповіді студент має продемонструвати не репродуктивну, а творчу розумову діяльність.

Оцінка **“Добре” - 75-89 балів** ставиться за умов, якщо здобувач викладає відповідь на кожне залікове питання, розкриваючи основний зміст. Разом з тим, відповіді не вистачає ґрунтовності, всебічності, деякі важливі нюанси пропущені. При доборі та наведенні фактів та прикладів здобувач припускається незначних помилок. В той же час, здобувач не розуміє актуальності висвітлюваних питань. У висловлюванні власної думки зустрічаються певні неточності. Висновки не носять повного та логічного підсумку.

Оцінка **“Задовільно” 60-74 балів** виставляється здобувачу в разі, якщо він не повністю розкрив залікові питання, або не відповів на одне з них, що свідчить про відсутність повного комплексного засвоєння матеріалу курсу (знає лише певні теми). Відсутня ґрунтовність у розгляді питань, порушується логіка викладу питання. Здобувач не вміє аналізувати матеріал, не розуміє актуальності проблеми для сьогодення. Аргументація відповіді слабка, вибіркова, мають місце суттєві помилки у використанні фактичного матеріалу. Висновки не відбивають суті питання, або відсутні.

Оцінка **“Незадовільно” 34-59 балів** виставляється студенту в разі, коли кожне з трьох питань висвітлено поверхово, або не висвітленими залишаються 2 з 3-х питань. В процесі висвітлення питань допущені значні помилки, здобувач не знає, або плутає фактичний матеріал, не здатний аналізувати основні проблеми, не демонструє творчої розумової діяльності. Власна думка і висновки відсутні.

6. Рекомендовані джерела інформації, інформаційні ресурси

1. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
2. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3813-20#Text>
3. <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0474201-24#Text>
4. <https://mk.tax.gov.ua/kontakti/>
5. Купчишина О. А., Ракіпов В. Р., Стратієнко В. М., Крамаренко І. С., Надточій І. І., Гришина Н. В. Формування системи управління економічною безпекою бізнесу в глобальному інформаційному середовищі. *Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology*. 2024. Volume 9. № 2.
6. Купчишина О. А., Надточій І.І., Крамаренко І.С., Гришина Н.В., Гришина Л.О., Ракіпов В.Р. Організаційно - управлінські аспекти фінансово – економічної безпеки ведення бізнесу в секторально - просторовому контексті. *Journal "Actual problems of innovative economy and law"*. 2024.
7. Olga Kupchyshyna., Olena Lozhachevska, Artem Taranenko, Inna Raikovska, Oleksandr Pleskach, Zorina Shatskaya, Polina Puzyryova. Financial strategy of management for marketing and communication design in smart economy conditions. *Management Theory and Studies for Rural*

Business and Infrastructure Development, 45(4), 2023, p. 314-333.
<https://doi.org/10.15544/mts.2023.32>.

8. Olga Kupchyshyna., Artur Zhavoronok, Anton Chub, Inna Yakushko, Dmutro Kotelevets, Oleksandr Lozychenko. Regulatoru Policy: Bibliometric Analisis Using the VOSviewer Program. IJCSNS International of Computer Scince and Network Security, VOL.22 №1, January 2022, p,39-48. <https://www.researchgate.net/publicatio/357700589>.
9. Купчишина О.А., Прокоф'єв Д.І. Формування організаційно-економічного механізму регуляторної політики в умовах децентралізації // International Scientific Conference Economic security: state, cluster, enterprise. December 25-26th, 2020. Lisbon, Portugal: Baltija Publishing. - p. 32-36.
10. Belinska S. Accounting and analytical support of enterprises in the digital economy/ Uzhva A, Belinska S., Lazarieva O. / Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho University, 2022, No 3.(Scopus).
11. Belinska S. Formation of the incentive role of the environmental tax in Ukraine. / Belinska S., Uzhva A, Rudenko N. / Naukovyi Visnyk Natsionalnoho Hirnychoho University, 2021, No 3. (Scopus).